

Motion till riksdagen

1988/89:Ju241

av Rolf Dahlberg m.fl. (m)

Anslag till polisväsendet m.m.

Moderata samlingspartiet har i en partimotion 1988/89:Ju805 av Carl Bildt m.fl. angående minskad brottslighet angivit sin principiella inställning beträffande den enskildes rättstrygghet i vårt samhälle.

I denna motion behandlar vi främst vissa frågor som aktualiserats genom 1988/89 års budgetproposition.

Brottsbekämpning

I budgetpropositionen framhåller justitieministern att det är nödvändigt att brottslighet möts av samhällsåtgärder som måste vara snabba, begripliga och tydliga och präglas av fasthet och konsekvens. Vi delar denna uppfattning. En motsvarande ståndpunkt har legat till grund för de förslag om åtgärder mot brott som moderata samlingspartiet under en följd av år framställt. Vi finner det glädjande att även regeringen ansluter sig till denna vår inställning gentemot lagöverträdelser.

Samtidigt måste vi konstatera att socialdemokraterna under lång tid motsatt sig förslag från vår sida som påtagligt skulle ha förbättrat rättstryggheten i landet. Till yttermera visso har socialdemokraterna t.o.m. genomdrivit lagändringar som ingalunda präglas av fasthet och konsekvens utan medverkar till ökad brottslighet. Exempelvis beslutades 1984 en kraftigt vidgad möjlighet att meddela åtalsunderlåtelse. Tidigare hade den s.k. halvtidsfrigivningen införts.

Justitieministern ger därför inte en riktig bild av den kriminalpolitiska debatten i vårt land då hon hävdar att det under de senaste decennierna rått bred politisk uppslutning kring viktiga kriminalpolitiska beslut. Moderata samlingspartiet har ofta – ibland ensamt, ibland i förening med andra borgerliga partier – motsatt sig viktiga socialdemokratiska lagförslag inom detta område.

I propositionen aviserar justitieministern att det under året kommer att bli aktuellt för riksdagen att ta ställning till ändrade bestämmelser om villkorlig frigivning. Enligt propositionen skall halvtidsfrigivningen avskaffas. Samtidigt förklarar justitieministern att hennes målsättning dock är att det "samlade resultatet inte skall leda till några generella ökning av de faktiska anstaltstiderna". Det är naturligtvis tillfredsställande att socialdemokraterna nu kommit till insikt om att halvtidsfrigivningen är ett förkastligt institut. Moderata samlingspartiet var ensamt om att motsätta sig denna s.k. reform då den en gång infördes. Vi kommer därför självfallet att stödja förslag som innebär att nuvarande ordning ändras. Vi vill dock redan i detta sammanhang klargöra att vi inte kan biträda en förändring som

innebär att föreskrivna straff i realiteten sänks, på det sätt justitieministern förordar. Detta är inte acceptabelt mot bakgrund av den omfattande brottsligheten.

I budgetpropositionen anmäls vidare att förslag senare kan följa som avser att stärka brottsoffrens ställning. Moderata samlingspartiet har under årens lopp vid åtskilliga tillfällen framfört olika förslag för att uppnå detta. I särskild motion 1988/89:Ju817 av Rolf Dahlberg m.fl. redovisas ett flertal förslag som syftar till att ge brottsoffer bättre stöd.

Polisväsendet

I propositionen, bilaga 15, föreslås att 600 aspiranter skall antas till polishögskolan. Detta är i enlighet med rikspolisstyrelsens yrkanden.

Vi upplever nu ett polisväsende i kris. Detta beror på att den socialistiska majoriteten i riksdagen år efter år har hållit tillbaka utbildningen av nya poliser. Det står nu klart för alla och envar att situationen är ohållbar.

Ett beslut om utbildning av 600 nya poliser kommer inte att medföra några omedelbara förbättringar. Det tar tre år från det att utbildningen börjar till dess en polis kan sättas in i ordinarie verksamhet. På grund av den alltför låga nyutbildningen av poliser under tidigare år kommer polisbristen att bestå under hela 90-talet.

Polisen behöver omgående ökade resurser. Det räcker inte med att utbilda 600 nya aspiranter nu. Många polismän utför idag administrativa uppgifter. Om sådana arbetsuppgifter i stället utfördes av administrativ personal skulle polisens möjligheter att utföra rent polisiära uppgifter öka. En kraftig och omedelbar förstärkning av polisen kan ske genom att 600 nya administrativa tjänster omgående inrättas. Vi uppskattar kostnaden för denna ytterligare förstärkning av polisväsendet som vi föreslår till 100 miljoner kronor, varför anslaget under titel E4. Lokala polisorganisationen skall ökas med detta belopp.

Tullens narkotikakontroll

Praktiskt taget all narkotika som illegalt nyttjas i vårt land smugglas över gränserna. Det är därför givet att gränsbevakningen har mycket stor betydelse för narkotikabekämpningen. Det är vid gränserna de stora partierna kan upptäckas. Ju svårare det blir att smuggla in narkotika i vårt land, desto närmare kommer vi vårt mål om ett narkotikafritt Sverige.

Tullen har inte erforderliga resurser för en effektiv narkotikakontroll. Enligt generaltullstyrelsen har stigande beslagsvolymen av narkotika kunnat noteras. Styrelsen menar att en fortsatt satsning på personella och tekniska resurser är motiverad med hänsyn till utvecklingen inom narkotikaområdet. Styrelsen föreslår bl.a. att två s.k. gränssköldstyrkor om sammanlagt 38 tjänster för Skånes större införselorter och för västkusten byggs upp. Styrkorna skall vara utrustade med narkotikahundar och specialfordon. Vidare önskar styrelsen anskaffa ytterligare narkotikahundar.

Vi menar att tullens förmåga att avslöja narkotikasmuggling måste stärkas. Detta bör ske genom att tullen tillförs sådana ekonomiska resurser att

de s.k. gränssköldstyrkorna kan sättas upp och att ytterligare narkotikahundar kan anskaffas.

Mot. 1988/89
Ju241

Det har blivit allt vanligare att personer smugglar narkotika över gränser genom att svälja den. Det krävs åklagarbeslut, kroppsbesiktning och röntgenundersökning för att avslöja denna typ av smuggling. Metoden att svälja narkotikan är avancerad jämfört med att exempelvis bära den i fickan eller i en väska. Vi menar att starka skäl talar för att sådan narkotikasmuggling alltid skall bedömas som grov varusmuggling och därmed kunna föranleda strängare straff.

Allmänna domstolarna

Av budgetpropositionen framgår att antalet inkomna mål har ökat i domstolarna. Arbetsläget är mycket ansträngt.

Vi menar att det är av största betydelse att de allmänna domstolarna har sådana resurser att de kan behålla standarden i dömandet och ge erforderlig grad av service till allmänheten. Samtidigt måste stor hänsyn tas till personalens arbetsvillkor. Det ligger i sakens natur att kraftigt ökad arbetsbörda kan påverka personalens hälsa negativt. I exempelvis Svea hovrätt ökade juristpersonalens sjukdomsfrånvaro mellan 1987 och 1988 drygt 85%. Mot denna bakgrund finns det starka skäl att – i enlighet med domstolsverkets äskande – väkna upp anslagen till de allmänna domstolarna med 7,3 miljoner kronor utöver vad regeringen föreslår.

Kriminalvårdsanstalterna

Det krävs särskilda åtgärder för att skapa narkotikafria kriminalvårdsanstalter. Det är inte godtagbart att narkotikamissbruk förekommer i kriminalvårdsanstalterna. Det är en skyldighet för det allmänna att garantera intagna personer en narkotikafri miljö. Att som i dag ha narkotikafria avdelningar endast på vissa anstalter är inte tillräckligt. Det behövs en klar differentiering av de olika kategorierna interner på olika avdelningar och olika anstalter i kombination med inrättande av mindre avdelningar. Dessa åtgärder bör påbörjas under kommande budgetår. Vi uppskattar kostnaderna i ett inledande stadium till tio miljoner kronor.

Med hänvisning till vad som ovan anförts hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om brottsbekämpning.

2. att riksdagen till lokala polisorganisationen för budgetåret 1989/90 anvisar ett förslagsanslag om 5.691.684.000 kronor.

[att riksdagen till Tullverket: Förvaltningskostnader för budgetåret 1989/90 anvisar ett förslagsanslag om 889.026.000 kronor,¹]

3. att riksdagen till allmänna domstolarna m.m. för budgetåret 1989/90 anvisar ett ramanslag av 1.261.657.000 kronor,

4. att riksdagen till kriminalvårdsanstalterna för budgetåret 1989/90 anvisar ett förslagsanslag av 1.826.166.000 kronor.

Stockholm den 25 januari 1989

Rolf Dahlberg (m)

Allan Ekström (m)

Ewy Möller (m)

Charlotte Cederschiöld (m)

Filip Fridolfsson (m)

Eva Björne (m)

Carl G Nilsson (m)

Jerry Martinger (m)

Göthe Knutson (m)

Anders Andersson (m)

Göran Ericsson (m)

Inger Koch (m)

¹ 1988/89:Sk679